Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Bittori Zapiain Mendiola

Astigarraga, Gipuzkoa (1929)

Aurkibidea

Biografia

Aita Andoaindarra zuen; eta ama, Astigarragakoa bertakoa. Bera ere Astigarragan jaio zen, Tabla baserrian. Tablak sagardotegi moduan funtzionatu izan zuen eta bolatokia ere bazuen, orain gorderik edo tapaturik dagoena. Mojetan ibili zen eskolan eta bihurria izan omen zen. Hamazazpi urterekin, Santiago egun batean, herriko festetan atera zen lehen aldiz lagunekin; eta, geroztik, asteburuak ongi aprobetxatu nahi izan zituen: Tolosara inauterietara, Hernanira zinera... Gerra Zibila hasi zenean, Donostian bizi zen izebarenean egon ziren lau senide, bera tartean zela.

Zintak

ATG-006

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2010-03-30
- **Iraupena**: 143 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

Pasarteak

1. Neskamea Tabla baserrian

- **Erref**: ATG-006/002
- **Iraupena**: 0:03:14. **Hasi**: 00:02:03. **Bukatu**: 00:05:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
Garai batean baserria harriz egina zen, eta barrendik dena egurrezkoa. Bi etxebizitzatan zegoen banaturik. Bittorirenak lau gela zituen. Lau logela hauetan banatzen ziren denak, bost senide eta gurasoak. Aitonak eta amonak izaten zituzten neskame eta morroiak etxean. Hauek euren gela izaten zuten, eta familiako beste kide bat balira bezala bizi ziren baserrian. Neskame nafar bat izan zutela kontatzen du Bittorik.

2. Tabla baserria aitaren aldekoa

- **Erref**: ATG-006/003
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:05:17. **Bukatu**: 00:06:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Bittoriren aitona bera (aitaren aita) Tabla baserrira ezkondu zen, eta aita bertan jaio zen. Ama, berriz, andoaindarra zuen.

3. Hernanitik Donostiara joateko, tranbia

- **Erref**: ATG-006/004
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:06:42. **Bukatu**: 00:08:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Baserriko lanak egitetik bizi ziren Tablan. Abereak zituzten, baratzea ere bai. Ama Donostiara joaten zen tratua saltzera Bittorik lagunduta. Tranbian joan ohi ziren Hernanitik Donostiara.

4. Tranbiako bidaia ez zen batere lasaia

- **Erref**: ATG-006/005
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:08:48. **Bukatu**: 00:10:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Baserritarrez josita joaten zen tranbia Hernanitik Donostiara, bakoitza bere

saski eta barazkiekin. Eskupekoa ematen zioten tranbiako langileari euren saskia errespeta zezan.

5. Eskolara zapatarik gabe

- **Erref**: ATG-006/006
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:10:43. **Bukatu**: 00:13:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Alpargata bustiekin joaten zen askotan Bittori eskolara, eta beste askotan zapatarik gabe. Eskola gaur egun Udaletxea den horretan zen. Moja eskola zen hori, eta Bittoriri laguntza eskatzen zion sukaldeaz arduratzen zen mojak.

6. Laguna zaborretara bota zuenekoa

- **Erref**: ATG-006/007
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 00:13:25. **Bukatu**: 00:17:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Eskolan, atsedenean, jolasean ibiltzen ziren denak, txingoka, kaniketan... Oso bihurria zen Bittori umetan, eta behin lagun baten anaia zaborretara bota zuen.

7. Anaiaren jaunartzeko alkandora moztu zuenekoa

- **Erref**: ATG-006/009
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:18:51. **Bukatu**: 00:21:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Anaiak jaunartzea egin behar zuela eta, Bittorik bere alkandora hartu eta lepoa moztu zion guraizeekin, eta ondoren ezkutatu egin zuen. Amak, zigortzeko, ipurdiko bat eman zion.

8. Bezero batekin haserretu zen Bittori

- **Erref**: ATG-006/010
- **Iraupena**: 0:03:46. **Hasi**: 00:21:26. **Bukatu**: 00:25:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Behin, letxugak saltzen ari zela, bezero bat prezioaz kexuka hasi, eta Bittorik gogor erantzun zion.

9. Behiak zaintzen ari zela, lo hartu

- **Erref**: ATG-006/011
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:25:12. **Bukatu**: 00:27:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Behin, behiak zaintzen ari zela, lo hartu eta behiek arto zelaia jan zuten.

Transkripzioa
- Horrelaxe, gure bizimodua. Hura parra. Gero berriz behiekin, goizian seietarako jeiki udara partian, eta klaro orduan elbi asko izaten zan, ta behiek iten zian elbik hasten zianian mendin, hasten zian ez bada holakua kixki ta kaxka ta korrika isatsak altxa ta etxera. Eta, haiek amorraziyuak pasatzen nittun ta, beste batian berriz, klaro, Astigarragan fiestak ziren, eta berandu samar etorri gabian, ta anaiak bialdu niñun behiakin, eta nere ustetan onduan nintzen ni baiño... hua're gaixtua izaki ta, arto zelaia genekan han, ta harek usaia aittu nunbait. Bat nuen oso gaixtua, horrelako trastadak itten zizkidana. Eta, hala zeratu ta, nere artian, eserita jartzen nintzen ta "altxa in beharko dinat ba, ez dek posible, lo hartuko dit hemen ta". Eta altxata mekasuen hura logalia neria, ta halako batian jarri nintzen ostera eserita, ta deskuidatu. Hurrena konturatzen nintzenerako bastante arto saila jana, han ari zen dotore asko jan baino seguramente hartu zittun bizkarreko ederrak! Eta, nik etxera etorri eta ezer esan anaiari, ta gero jun zan ta, "zer? Atzo zer egin hunen lo?" san zian, ta "zeba?", ta "arto zelaia astindu din ederki baten batek!" esan zian. "Bai? Betiko nazkanti hori esan nion horrelaxe, horrek sartu ber din beti muturra". "In zan berriz'e lo".

10. Parranda ondoren goiz jaiki beharra

- **Erref**: ATG-006/012
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 00:27:01. **Bukatu**: 00:29:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Santiago eguna eta Amabirjinaren eguna ospatzen zituzten herrian. Gaueko hamabietan izaten zen azken kalejira, eta hau bukatutakoan etxera joaten ziren. Hurrengo goizean, ordea, amak oso goiz esnatzen zituen denak, lanera bidaltzeko.

11. Iruñeako San Ferminetara I

- **Erref**: ATG-006/013
- **Iraupena**: 0:03:53. **Hasi**: 00:29:37. **Bukatu**: 00:33:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
Hernaniko lagun baten bitartez, Iruñean etxea lortu eta San Ferminetara joan ziren biak parrandan. Etxe hartan bizi zen aitak goizean goiz mehatsu egin zien, zezenak ikusteko esnatzen ez baziren, urez betetako kuboa gainera botako ziela esanez.

12. Iruñeako San Ferminetara II

- **Erref**: ATG-006/014
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:33:30. **Bukatu**: 00:35:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Jai-giroa » Zezenak

Laburpena:
Erdi lo, baina Iruñeako San Ferminetan zezenak ikustera joan ziren Bittori eta laguna, lo egin zuten etxeko jabeekin. Geroago konturatu ziren zezenak harrapatutako mutila Bittori eta lagunarekin dantzan aritutako mutil bera zela.

13. San Ferminetan mutilei zapatak kendu

- **Erref**: ATG-006/015
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:35:17. **Bukatu**: 00:37:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
San Ferminetan, etxera bueltan zihoazela, kalean lotan ari ziren mutil batzuek euren burua eskaini zuten Bittori eta lagunei etxera laguntzeko. Honen aurrean, hauei zapatak kendu eta zapatei ostikoka egin zuten bidea.

14. "Banda de ingenieros"

- **Erref**: ATG-006/017
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:37:51. **Bukatu**: 00:39:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Herriko festetan "banda de ingenieros" zelakoak jotzen zuen. Ordaindu egiten zitzaien hauei, eta Bittoriren iritziz, nahi zutena egiten zuten, nahi zutenean jo, nahi zutenean gelditu... Anaia izaten zen batez ere parrandatik bueltako ordua kontrolatzen ziona, gurasoak baino zorrotzagoa baitzen hau.

15. Parrandatik bueltan atea itxita

- **Erref**: ATG-006/018
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:39:13. **Bukatu**: 00:42:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Baserria » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Ergobiako jaiak zirela eta, amak enkargutara bidali zuela baliatuz, Ergobiako jaietara joan zen Bittori. Anaiak hamarrak baino lehenago iristeko esan zion, bestela atea itxita topatuko zuela. Bittori, kasurik egin gabe, esan baino beranduago iritsi eta atea itxita topatu zuen, eta kanpoan egin behar izan zuen lo.

16. Ogitartekoa parrandaren truke

- **Erref**: ATG-006/020
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:42:46. **Bukatu**: 00:44:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Santiago egunean atera zen Bittori lehen aldiz parrandan, Astigarrako jaitan. Anaiak ogitartekoa egitearen truke, kalejira bukatu arte gelditzen utzi zion Bittoriri.

Transkripzioa
- Behin esan zidan... hura graziya! Astigarragako festak ziren, ta aurren-aurreneko etxetikan... atera nintzana ni festetan, ordun izan zan, Santiago eguna! Eta, Astigarragan nabilen lagunekin ta, zer ordu izango ziren ba? Hamarrak. Ya etxera etortzeko garaia. Ta martxan, ta etorri ta esan zian "Bittori" ta "zer" ta "etxea jun ta bokadillo bat ekartzen badiazu geratuko haiz bukatu arte hemen". Aizu, holaxe esan zian. Mekasuen sos, hura poza neria! Ez nintzan... jesus, zenbat denbora tardatu ote nuen nik hemen, Astigarragatik honera? Ezer ez. Etxera etorri, bi xerra ederrak hartu nittun prejituta bokadillo haundi bat, ta gero ez dakit beste urdaiatzeko zahar batzuk, zera eman nizkan, eta haik... Han zeon, bere lagunakin han zeon, ta ni ikusi niñunian etorri zan, ta bueno, orain geratu e, ta "hamabik... kalejira bukatzen denian bestiekin batera etxera e!". Ta "bai, bai, bai ondo ziok". Hura poza neria.

17. Tabernatik etxera egin zuten ihes

- **Erref**: ATG-006/022
- **Iraupena**: 0:03:13. **Hasi**: 00:48:18. **Bukatu**: 00:51:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Bittori eta Donostiakoa zuen Maria Luisa laguna afaltzera gonbidatu zituen mutil batek. Hauek, komunera joan beharra zutela esan, eta ihes egin zuten tabernatik, mutila haien zain utzita. Anaiak guztia ikusi, eta korrika jarraitu zituen atzetik.

18. Zinemara Hernanira

- **Erref**: ATG-006/023
- **Iraupena**: 0:01:42. **Hasi**: 00:51:31. **Bukatu**: 00:53:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Zortzi lagun joaten ziren zinemara. Haietako egun batean, "Cantinflas" zegoen zineman, eta emakume batekin haserretu zen Bittori, zalapartaz kexuka ari baitzen hura.

19. Autobusean Tolosako inauterietara

- **Erref**: ATG-006/024
- **Iraupena**: 0:05:14. **Hasi**: 00:53:13. **Bukatu**: 00:58:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara

Laburpena:
Tolosara iritsi eta bazkaldu zuten. Mutil bati entzun zion Bittorik zirriak egin nahi zizkiola, eta muturreko galanta eman zion honi. Mutila, harrituta eta haserre, bi astez egon zen Bittoriri hitzik egin gabe.

20. Turroia jateko gonbitea

- **Erref**: ATG-006/026
- **Iraupena**: 0:03:15. **Hasi**: 00:59:25. **Bukatu**: 01:02:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak

Laburpena:
Behin, mutilzahar batek turroia jatera gonbidatu zituen Bittori eta lagunak, hauekin ligatzeko asmoz. Ezezkoa eman zioten neskek ordea, baina gizona, tematuta, nesketako bati bidera atera zitzaion.

21. Mutilzaharren fama

- **Erref**: ATG-006/028
- **Iraupena**: 0:03:38. **Hasi**: 01:04:44. **Bukatu**: 01:08:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak

Laburpena:
Bittoriren iritziz, mutilzaharrei segituan nabaritzen zitzaien multizaharrak zirela. Adibidez, dantzaldietan, ez zuten dantzarik egiten, eta amaitzear zenean, neskaz neska ibiltzen ziren.

22. Igoera eguna eta Gorputz eguna

- **Erref**: ATG-006/030
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 01:11:03. **Bukatu**: 01:14:47

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Santo Tomas
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
San Tomas egunean Donostiara joaten ziren, eta San Juan egunean Astigarragan suteak egiten zituzten, baina geroago Hernanira joaten hasi ziren. Jai bereziak izaten ziren Igoera eguna eta Gorputz eguna. Igoera egunean berrogei kredo errezatu behar izaten ziren, baina elizatik kanpo, eliza barnean errezatutakoek ez zuten balio izaten.

23. Gorputz egunean prozesioa

- **Erref**: ATG-006/032
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 01:14:55. **Bukatu**: 01:17:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Astigarragan prozesioa egiten zen Gorputz egunean, eta askotan jaunartzea ere ospatzen zen. San Pedro eguna oroitzen du Bittorik, errespetu kontuagatik ezin baitzen belarra ikutu ere egin.

24. Jaiean lanik ez

- **Erref**: ATG-006/034
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 01:18:04. **Bukatu**: 01:19:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:
Igandetan, jainkoaren eguna izaki, janaria prestatzeaz gain ez zen lan handirik egiten etxean, errespetatu egiten zen egun hau.

25. Erramu eguna

- **Erref**: ATG-006/035
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 01:19:38. **Bukatu**: 01:22:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Erramu egunean eliza kanpoan utzi zuen Bittorik bere erramua, eta elizatik irtetean konturatu zen norbaitek lapurtu egin ziola. Erramua etxea babesteko erabiltzen zen, ezbeharrik gerta ez zedin.

26. Elorria Santa Krutzetan

- **Erref**: ATG-006/037
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 01:22:50. **Bukatu**: 01:23:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Andoaingo San Krutz jaietan elorria erabili hoi zen, gurutze forma emanez, soroetan piztirik edo gaitzik egon ez zedin.

27. Espainiako bandera eta gurutzea

- **Erref**: ATG-006/039
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 01:23:55. **Bukatu**: 01:25:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Balkoietan espainiako bandera jartzen zuten gurutze kristaua erdian zuela.

28. Tiroen ondorioz platerak dantzan

- **Erref**: ATG-006/041
- **Iraupena**: 0:03:16. **Hasi**: 01:28:51. **Bukatu**: 01:32:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerran Bittorik beldur handia pasa zutela kontatzen du, batzuetan, San Markos aldean tiroak entzun eta platerak dantzan hasten ziren burrunbagatik. Orduan, altxa eta ihes egiten zuten, bakoitzak ahal zuen tokira. Behin amari tratua lapurtzen saiatu ziren hiru atso.

29. Guardia Zibila etxea arakatzen

- **Erref**: ATG-006/042
- **Iraupena**: 0:02:38. **Hasi**: 01:32:07. **Bukatu**: 01:34:45

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Bittorik oroitzen du Guardia Zibilak nola arakatzen zuen baserria, koltxoiak zulatuz eta oheak deseginez. Beste garai batean, babarruna, artoa eta patata eman behar zen udaletxean. Aitak meta barruan babarrunak ezkutatu zituen.

30. Errazionamenduko janaria

- **Erref**: ATG-006/043
- **Iraupena**: 0:03:30. **Hasi**: 01:34:45. **Bukatu**: 01:38:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Errazionamenduko olioa gogor-gogorra gelditzen zen etxera iristerako, eta ematen zien ogi zatia ere oso txikia zen.

31. Estraperloan txerria hil

- **Erref**: ATG-006/044
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 01:38:15. **Bukatu**: 01:40:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Estraperloan erositako txerria sukaldean hil izanaz gogoratzen da Bittori. Guadia Zibilek baserriko animaliak tiroz hil eta lapurtu egiten zituzten askotan.

32. Salbokonduktua ahaztu zuenekoa

- **Erref**: ATG-006/045
- **Iraupena**: 0:02:34. **Hasi**: 01:40:24. **Bukatu**: 01:42:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Andoaingo izeba bisitatzera joan zen behin Bittori, eta salbokonduktua etxean ahaztu zuen. Harrapatu egin zuten Bittori dokumentaiorik gabe, eta geralekuan jaistera behartu zuten.

33. Tropengandik ihesi

- **Erref**: ATG-006/046
- **Iraupena**: 0:00:47. **Hasi**: 01:42:58. **Bukatu**: 01:43:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
San Markosetik jaisten ziren tropek ikus ez zitzaten, erreka bazterretan ezkutatu ohi ziren.

34. Hamabietako sirena

- **Erref**: ATG-006/047
- **Iraupena**: 0:03:23. **Hasi**: 01:43:45. **Bukatu**: 01:47:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra hasi zela konturatu zirenean, Doostian bizi ziren izebengana jo zuen Bittorik eta familiak. Oroitzen du eguerdiko hamabietan sinerak jotzen zuela, eta Donsotiako kaleak hutsik gelditzen zirela.

35. Granada batek eztanda

- **Erref**: ATG-006/048
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 01:47:08. **Bukatu**: 01:48:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Bonbardaketak hasi eta bizilagunak mugitu nahi ez zuela eta, granada bat harengandik gertu erori eta eztanda egin zuen. Segituan aldatu zuen iritziz.

36. Gerraren eragina Astigarragan

- **Erref**: ATG-006/049
- **Iraupena**: 0:03:42. **Hasi**: 01:48:27. **Bukatu**: 01:52:09

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Bittorik gogoan du aitak kontatu zion gertakari bat, izan ere, aitaren ezagun baten etxera bi gizon joan baitziren, eta bertako gizona iritsi orduko, mendi batera eraman eta hil egin zuten.

37. Aitari eskopeta kendu ziotenekoa

- **Erref**: ATG-006/050
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 01:52:09. **Bukatu**: 01:54:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Behin, udaletxearen aginduz, gizon batek Bittoriren aitari eskopeta kendu behar izan zion, itzuliko ziola esanez, baina ez zuen berriro ikusi eskopeta hura.

38. Astigarragako etxe batean ezkutatuta

- **Erref**: ATG-006/052
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 01:55:30. **Bukatu**: 01:56:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Gerra garaian, Bittoriren amak familia Andoainera eraman nahi izan zuen, baina baserritik herrira jaistean, herriko bizilagun batek haren etxean gorde zituen herritik irtetzea oso arriskutsua baitzen.

39. Tabla: sagardotegia eta bolatokia

- **Erref**: ATG-006/054
- **Iraupena**: 0:02:49. **Hasi**: 01:57:21. **Bukatu**: 02:00:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:
Bitorrik bolatokia nolakoa zen kontatzen du pasarte honetan. Donostiatik jende asko joaten zen bertara bazkaltzera.

40. Txirrita eta Altzoko Handia etxean

- **Erref**: ATG-006/055
- **Iraupena**: 0:04:33. **Hasi**: 02:00:10. **Bukatu**: 02:04:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Apopilo egoten zen Txirrita Tabla baserrian. Altzoko Handia ere bertan ibiltzen zen, ezin sukaldean sartu honen tamainagatik.

41. Txirritari buruzko bertsoa

- **Erref**: ATG-006/057
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 02:07:26. **Bukatu**: 02:07:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

42. Bertso zaharren liburua

- **Erref**: ATG-006/058
- **Iraupena**: 0:00:48. **Hasi**: 02:07:51. **Bukatu**: 02:08:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Ahizpak bertso zaharren liburu handi bat lortu zuen, eta bertatik ikasi zituzten bertsoak.

43. Euskara gaztelaniaren truke

- **Erref**: ATG-006/060
- **Iraupena**: 0:02:57. **Hasi**: 02:14:45. **Bukatu**: 02:17:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Beste hizkuntzak eta hizkerak

Laburpena:
Bittorik Donostiako bikote baten semeei euskaraz egiteagatik, gaztelaniaz ikasi zuen trukean. Etxean dena euskaraz egiten zuen Bittorik, eta kalean ez zuen gaztelania ulertzen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-05

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com